

Междусъюзнишката комисия въ София*), едно обстойно изложение за стопанското и финансово положение на страната отъ преди Балканската война, следъ тая война и следъ свѣтовната война. Въ края на своето изложение, предъ видъ очевидната невъзможностъ, въ която се намираше България да започне да изпълня задълженията наложени отъ чл. 121 на Ньойския договоръ, Българското правителство помоли М. С. К. да проучи стопанското и финансово положение на българската държава и да ходатайствува предъ компетентнитѣ мѣста, за да се даде на България единъ тригодишенъ мораториумъ зъ плащане репарационния ѝ дългъ, начинае отъ 1 януарий 1922 г., както и да му спомогне да сключи заемъ въ чужбина, за да може България да си поправи валутата, да заздравѣ финансовитѣ си и да излѣзе изъ финансовата криза, средъ която се мжи.

М. С. К. не закѣснѣ да уведоми българското правителството, че, за да уреди положението, създадено отъ неплащането на вноскитѣ на 1 юлий 1920 и на 1 януарий 1921 г. (на тия две дати М. С. К. не бѣше още дошла въ София) — тя е решила да иска отъ комисията за репарациитѣ да се отложатъ за една година плащанията по репарационния ни дългъ. Що се касае пъкъ до изплащането на вноската съ падежъ 1 юлий 1921 г. и следнитѣ, М. С. К. остави да се произнесе следъ ревизията на бюджета за 1921—1922 финансова година.

На 23 августъ 1921 г., М. С. К. уведоми Българското правителство, че Комисията за репарациитѣ е отложила за една година изплащането на репарационния дългъ, но че то е трѣбвало да започне на юлий 1921 г. съ внасянето на първитѣ 22,500,000 зл. франка, а вторитѣ 22,500,000 зл. франка сж изискуеми на 1 януарий 1922 г.

Следователно, толкова очаквания мораториумъ, който трѣбваше да успокои страната, да ободри българския народъ, да поощри и увеличи производството, да закрепи кредита на България въ чужбина и подобри цената на лева, — бѣ отказанъ.

Въ нотитѣ си отъ 3 септемврий и 26 октомврий 1921 г., до М. С. К. Българ-

ското правителство изтъкна редица нови данни, които доказваха, че отъ месецъ априлъ 1921 г. финансовото положение на България се бѣ още повече влошило, че България е въ невъзможностъ да почне въ близко бждеще да изплаща репарационния дългъ и че е необходимъ искания тригодишенъ мораториумъ.

Искането на Българското правителство пакъ не биде задоволено. Въ началото на м. мартъ 1922 г. М. С. К. покани Българското правителство да постигне равновесието на бюджета за финансовата 1922/23 година, като впише сжщевременно въ разходната му частъ сумата 10 милиона златни франка (равна на 300 милиона лева по тогавашния курсъ) за частично изплащане на репарационния дългъ презъ 1922 г. и да внесе въ Народното събрание за гласуване една представена отъ Комисията листа за данъци и приходи, предназначени да осигурятъ изплащането на репарационния дългъ. На 28 мартъ 1922 г., когато българската делегация начело съ Министръ-председателя и Министра на финанситѣ се готвѣше да замине за Генуа да вземе участие въ Международната финансова конференция, М. С. К. отправи до правителството една нота настояваща за бързото приемане на съдържащитѣ въ нея условия за изплащането на репарационния дългъ, както и на приложенитѣ къмъ нея конвенция, законопроектъ за употреба и контрола на митнишкитѣ приходи и законопроектъ за ограничение на банкнотното обръщение и на дълга на държавата къмъ Българската народна банка. Законопроектътъ за употребата и контролата на митнишкитѣ приходи дори бѣ изготвенъ отъ М. С. К. въ форма на указъ готовъ за обнародване.

М. С. К. искаше, изплащането на българския репарационенъ дългъ да започне на 1 юлий 1924 г. Вноскитѣ на 1 юлий 1924 и на 1 януарий 1925 г. да включватъ въ себе си годишната лихва отъ 2%, пресмѣтната върху 2.250.000.000 зл. франка. Шестмесечнитѣ вноски, които следваше да се правятъ въ продължение на 37 години, начинае отъ 1 януарий 1925 г., включватъ въ себе една сума за погашение и 5% лихви, пресмѣтнати върху репарационния дългъ, който на 1 януарий 1925 г., заедно съ лихвитѣ отъ 1 януарий 1922 г., М. С. К. пресмѣтна

*) Понататъкъ означена М. С. К.